

A KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR A BÁCSKAI POLGÁRI SZOKÁSKULTÚRÁBAN A 20. SZÁZAD ELEJÉN

Szerző: **PAUL Dávid**, III. évfolyam (david1235789@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÉMETH Ferenc** egyetemi docens

Intézmény: ÚE, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A népi szokáskultúrából az utóbbi 2-3 évszázadban kifejlődő polgári szokáskultúra a karácsonyi ünnepkör vonatkozásában több sajátos vonást mutat. E dolgozat a karácsonyi ünnepkör bácskai jelenségeit térképezi fel az 1902 és 1906 közötti időszakban, a zombori *Bácska* újság tükrében. Ennek jellemzőjeként bukkan fel a karácsonyfaállítás, a jótékonykodás (szegény gyermekek karácsonya), a koldusok megajándékozása, a kriszkindli, a karácsonyi üdvözlőlapok küldése, karácsonyi bazár, valamint a karácsonyi szentmise látogatása. Az ünnepkör e jellemzői jórészt egy évszázad múltán is jelen vannak a bácskai polgári szokáskultúrában.

Kulcsszavak: karácsonyi ünnepkör, bácskai polgári szokáskultúra, karácsonyfaállítás, kriszkindli, jótékonykodás, üdvözlőlapok

BOURGEOIS CHRISTMAS-TIME HABITS OF BAČKA IN THE EARLY TWENTIETHTH CENTURY

Author: **Dávid PAUL**, third-year student (david1235789@gmail.com)

Supervisor: **Doc. Dr. Ferenc NÉMETH**, professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian, Subotica

The bourgeois culture which developed in the past few centuries based on folk culture has a few specific Christmas-time habits. This paper presents the features of Christmas-time habits in Bačka between 1902 and 1906, based on the *Bácska* journal from Sombor. We see the habit of setting up Christmas-trees, charity (the Christmas of poor children), presenting beggars, presents (*kriszkindli*), sending greeting cards, Christmas fairs and participating in the Christmas mass. After a hundred years, most of these habits are still present in the bourgeois culture of Bačka.

Keywords: Christmas-time habits, bourgeois culture of Bačka/Bácska, setting up Christmas trees, *kriszkindli*, charity, greeting cards

BOŽIČNI PRAZNIČNI OBIČAJI O GRAĐANSKOJ KULTURI BAČKE NA POČETKU 20. STOLEĆA

Autor: David PAUL, III godina studija (david1235789@gmail.com)

Mentor: Prof. doc. dr Ferenc NEMET, profesor

Institucija: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici

Građanska kultura običaja razvijala se iz narodne kulture običaja, u posljednja 2-3 stoleća, što pokazuje više sopstvene crte u krugu božićnih praznika. Ovaj rad obuhvata božićne običaje u Bačkoj, u razdobju između 1902-1906. godine. Njega karakteriše pojavljivanje postavljanja božićne jelke, dobrotvorna darovanja (božić siromašne dece), darovanje prosjaka, kriskindli, slanje božićne razglednice, božićni bazar i pohađanje božićne mise. Karakteristike praznika i nakon jedne stoleće prisutne su u običajima građanske kulture u Bačkoj.

Ključne reči: **Krug božićnih praznika, građanski is kulturni običaji Bačke, postavljanje jelke, kriskindli, dobrotvorstvo, razglednice**